

Цветан ЦВЕТКОВ, председател на Сметната палата:

Имало е схема да се фалира КТБ

Людмила КЮИМДЖИЕВА

- Г-н Цветков, какво мислите за идеята да се прави одит на БНБ и по-специално на банковия надзор, за да се разбере как допусна проблема с КТБ?

- Ние сме извършвали такива проверки на други надзорни органи - одити на ефективността и ефикасността на застрахователния надзор, упражняван от Комисията за финансов надзор, както и на Съвета за електронни медии. Но на надзора на централната банка Сметната палата не може сама да реши да направи одит, тъй като в закона за институцията са определени конкретно два вида одит на БНБ. Парламентът обаче може да ни го възложи.

Именно БНБ е горещият картоф в момента, затова подкрепям идеята да направим одит на банковия надзор. Това ще бъде добър знак, че парламентът иска да получи информация и да има обективна оценка как е функционирал той.

- Какво може да се види след подобна проверка?

- Сметната палата ще направи обективна и безпристрастна оценка на състоянието на банковия надзор. При такива одити се привличат външни експерти, които имат познания в областта. Веднага ви давам примери с одита за ценообразуването на лекарствата, които извършихме заедно с експерти.

Ще ви дам и друг пример. В качеството си на началник на главното управление „Държавен финансов контрол“ преди години отговарях и ръководах някои от ревизиите на дейността на синдикатите на банки в несъстоятелност през периода 1996-1997 г. Тогава открихме потресаващи неща и се видя, че тези банки умислено са водени към фалит. И сега, поне от това, което чета в пресата, оставам с впечатление, че подобна схема е имало и за КТБ. Само че по-усъвършенствана.

- Вярвате, че проблемите с КТБ са умислено създадени?

- Компетентните органи трябва да се произнесат. Но самият факт, че една банка изпада в такава криза, без да е имала симптоми - не е нормално. Ролята на банковия надзор е да каже имала ли е проблеми, БНБ трябва веднага да се самосезира, ако има тревожни факти, и да не се стига до несъстоятелност.

- Лансира се идеята за създаване на специализиран орган, който да проверява политиците за разминаване между декларираното и реалното им имущество. Как гледате на това предложение?

- Вече подкрепих тази идея. Оттук нататък зависи как тя ще бъде осъществена на практика, как ще се създаде тази агенция, как ще се организира работата ѝ. По принцип съм „за“, тъй като досега това беше пробойна в законодателството. Сметната палата няма разследващи функции и достъп до банковата тайна. Информацията, която ни предоставят висшите държавни служители - депутати, министри, кметове и т.н., за имотното си състояние, се проверява само в офици-

© ГЕОРГИ ЦВЕТКОВ

Цветан Цветков е председател на Сметната палата от 26 март 2015 г. Той е роден на 27 март 1963 г. в София. Завършил е УНСС, магистър по счетоводна отчетност. От януари 2011 до април 2014 г. е заместник-председател на Сметната палата, а преди това - ръководител на звеното за вътрешен одит. От юли 2014 до март 2015 г. е бил член на управителния съвет на БНТ.

алните регистри - дали наистина е обявена там. Ние осигуряваме нейната публичност. Но Сметната палата няма как да види дали са декларирани реалните доходи.

- Вие бяхте избран за председател на Сметната палата с гласовете на всички партии без „Атака“ и БСП. Как ще коментирате оттеглянето на кандидатурата на вашата конкурентка Горица Грънчарова от надпреварата?

- Нормална европейска практика е, когато се избира председател на върховната одитна институция, каквато е Сметната палата, кандидатурата да има максимален брой гласове от всички парламентарно представени партии. За да получи солидна подкрепа, проведех срещи с различни партии, на които пред-

- Нямахме нито условия, нито натиск. Проведохме дълъг разговор, в който споделих, че в добре да се срещна с нея в присъствието на другите лидери, за да видим дали ще работим в една посока. След този разговор вече бях напълно убеден, че имаме един и същи виждания за развитието на Сметната палата. И най-важното - ще можем да работим в екип.

- Как ще излъчите другите заместници? В парламента казахте, че ще коментирате имената им с партиите.

- Вече го направих. Депозирах в парламента предложенията си за заместник-председатели и за членове на палатата. Освен Грънчарова предлагам Тошко Тодоров, който има богат опит в данъчната администрация, бил е и зам-

Прегу Велукген трябва да бъдат избрани моите заместници

председател на НАП. Запознах както с нейната, така и с неговата кандидатура политическите формации.

- А членовете, които трябва да бъдат предложени от неправителствените организации?

- За пръв път представители на такива организации алиазат в Сметната палата и това е безспорното достойнство на закона. Те няма да участват в нейното оперативно ръководство, а в приемането на одитните доклади. Ще преглеждат продукта от дейността на палатата и ще дадат гаранции на обществото, че одитните доклади са изготвени обективно и безпристрастно.

- Миналата година Сметната палата попадна в окоето на обществен интерес покрай промяната на закона, която даде право на предишния пар-

ламент да смени ръководството, без да е изтекъл мандатът му. Била ли е досега Сметната палата политическа машина?

- За съжаление през последните години смяната на законодателството доведе до сътресения в дейността на палатата. За кратко време бяха приети три закона и съответно бяха сменени ръководствата. Така се разбива здравето на институцията. В нея работят 500 души и голяма част от тях са одитори. Но не бих се съгласил, че тя е използвана като политическа машина. За времето, когато бях заместник-председател и работех в екип с проф. Валери Димитров и Валери Апостолов, върху нас никога не е оказван политически натиск заради проверки на министерства или общини. Никога не сме били притискани да извършваме някакви поръчкови одити.

- Как оценявате работата на предишното ръководство?

- Проведох среща с предишното ръководство. Говорихме за състоянието на Сметната палата в момента. Впечатлен съм от това, което заварвам, защото на практика ръководството преди мен е продължило изпълнението на стратегията за развитие, която бяхме приели ние. Успешно бе реализиран проект по ОП „Административен капацитет“ за подготовка на одиторите. Проектът бе одобрен и стартира по времето проф. Валери Димитров. Въпреки че в публичното пространство се създава усещане за сериозни проблеми в Сметната палата, истината е, че всяко ръководство, което се избира от парламента, продължава усилията и линията на развитие на предходното.

- Твърдите, че има приемственост. Абсолютно. В професионалните среди всички се познаваме и това, че е приет нов закон и е сменено ръководството, не значи, че ще настъпят кардинални промени в работата ни.

- Добре, но когато предшественикът ви Лидия Руменова беше назначена, а вие бяхте част от предишното ръководство, получихте доста критики за работата си - имало политически поръчки, които сте изпълнявали.

- Мисля, че проф. Валери Димитров по убедителен начин защити авторитета на тогавашното ръководство и пока за на цялата общественост, включително и в парламента на депутатите, че не са извършвани поръчкови одити. Или по-скоро да го наречем поръчков одит, тъй като обвиненията бяха за одита на Министерството на вътрешните работи. Всеки може да прочете доклада и сам да прецени дали е бил поръчков или не. Обвиненията са неоснователни. □